

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	v / 990 - 6 / 2015
Érkezett:	2015 OKT 01.
Példány:	1
Melléklet:	d/
Kezelőiroda:	t/

Alkotmánybíróság

1015 Budapest

Donáti út 35-45.

Tárgy: Alkotmányjogi panasz indítvány kiegészítése

ügyszám: IV/990/2015

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Önök által 2015. április 9-én érkeztetett alkotmányjogi panasz indítványomat egy ízben, 2015. május 4-i átvételű beadványomban kiegészítettem, mely indítványaimban a 2014. évi XL. törvény 3-4-5. §-ainak megsemmisítését kértem.

A megsemmisíteni kívánt jogszabályhelyeket alaptörvény ellenesnek tekintem a következők miatt is. Álláspontom szerint ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdésével és XXII. cikk (1) bekezdésével is a 2014. évi XL. törvény 3-4-5. §-ai.

XIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

XXII. cikk

(1) Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa.

A megsemmisíteni kért jogszabályhelyek:

2014. évi XL. törvény

3. § (1) A 2014. évi XXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdése szerinti semmis kikötés alkalmazása esetén a semmis kikötés alapján folyósított és a (2) bekezdés szerinti módon átszámított kölcsön, valamint a semmis kikötésnek megfelelően teljesített és a (2) bekezdés szerinti módon átszámított törlesztőrészletek közötti különbözet összegét árfolyamrésből származó túlfizetésként kell elszámolni a fogyasztó javára.

(2) A pénzügyi intézménynek az általa folyósított kölcsön összegét, majd pedig - a (3) bekezdés szerinti kivétellel - a törlesztőrészletek összegét az ezek teljesítésének tényleges elszámolási napján érvényes, Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyam alapján kell átszámítania. Ha a pénzügyi intézmény az ÁSZF-jeiben vagy a szerződéseiben konkrét napot határoz meg az átváltásra, úgy az átváltás napján érvényes Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyam alapján kell az átszámítást elvégezni.

(3) A 2014. évi XXXVIII. törvény 3. § (3) bekezdése szerinti esetekben és időszakra vonatkozóan a pénzügyi intézmény által a törvényes rendelkezéseknek megfelelően alkalmazott és a szerződés részévé vált devizaárfolyam esetén a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyam alkalmazását mellőzni kell.

4. § (1) A 2014. évi XXXVIII. törvény 4. § (2) bekezdése szerinti semmis kikötés alkalmazása esetén a semmis kikötés alapján teljesített és a kamat-, kamatfelár- (a továbbiakban együtt: kamat), költség-, díjmelés figyelmen kívül hagyásával kiszámított törlesztőrészletek közötti különbözet összegét az egyoldalú szerződésmódosításból származó túlfizetésként kell elszámolni a fogyasztó javára.

(2) Nem tekinthető az (1) bekezdés szerinti egyoldalú szerződésmódosításnak, ha a pénzügyi intézmény a szerződés megkötésekor előre meghatározott időszakra adott kamat-, költség-, díjkezdvezményt megszüntetve a kedvezményes időszak lejártát követően a kamatot, költséget, díjat egyoldalúan a szerződésben meghatározott mértékre emelte.

(3) Az elszámolást a szerződésben meghatározott, illetve a (2) bekezdés szerinti kedvezményes időszak lejártát követően a szerződés részévé vált kamat, költség és díj mértékének alapulvételével kell elvégezni.

(4) Az egyoldalú szerződésmódosításból származó túlfizetés összege nem csökkenthető a kamat, költség, díj (3) bekezdés szerint alapul vett mértékének - akár egyoldalú szerződésmódosítás eredményeként - bekövetkezett csökkenésére tekintettel. Ha a csökkentésre jogszabály kötelező előírása alapján került sor, az 5. § (5) és (6) bekezdését alkalmazni kell.

(5) Az ÁSZF olyan egyoldalú módosítása, amellyel a pénzügyi intézmény az egyoldalú szerződésmódosításra irányuló semmis kikötést változtatja meg, nem válik a módosítást megelőzően kötött fogyasztói kölcsönszerződés részévé.

(6) E § rendelkezéseit kell alkalmazni abban az esetben is, ha az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó szerződéses kikötés bármely más okból érvénytelen.

4. Elszámolási szabályok

5. § (1) Ha a szerződéses kikötések semmisége miatt a 3. és a 4. § szerinti elszámolást egyaránt el kell végezni, az árfolyamrésből származó és az egyoldalú szerződésmódosításból származó túlfizetés (a továbbiakban együtt: túlfizetés) elszámolását egyidejűleg és együttesen kell teljesíteni.

(2) A fogyasztó követelését a fogyasztói kölcsönszerződés fennállásának időszakában a Magyar Nemzeti Bank elnökének e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében (a továbbiakban: MNB rendelet) meghatározott módon úgy kell kiszámítani, mintha a 3. és 4. §-ban meghatározott túlfizetéseket a túlfizetés időpontjában előtörlesztésként teljesítették volna (a továbbiakban: fogyasztói követelés).

(3) A fogyasztói követelést - a (4) bekezdés kivételével - a polgári jog általános szabályainak megfelelően elsősorban a költségre, azután a kamatra és végül a tőketartozásra kell elszámolni. Ha a fogyasztói követelés a fogyasztó pénzügyi intézménnyel szemben esedékessé vált és lejárt tartozását meghaladja, azt az MNB rendeletében meghatározott módon és időponttal előtörlesztésként kell elszámolni.

(4) Ha a fogyasztói kölcsönszerződés megszűnése a szerződésből eredő követelés teljesítésére irányuló kötelezettség fennmaradása nélkül következett be, a szerződés megszűnését követő tartozatlan fizetések elszámolására a jogalap nélküli gazdagodás szabályait kell alkalmazni, amelynek alapján azokat a jegybanki alapkamattal, devizában történt tartozatlan fizetés esetén pedig az adott devizára irányadó - az MNB rendeletében meghatározott - pénzügyi kamattal megnövelt összegben kell megtéríteni.

(5) Az elszámolásra köteles pénzügyi intézmény az elszámolás során - a szerződéskötés érdekében adott kedvezmények kivételével - a fogyasztói követelés összegéből jogosult levonni az adott időszakban nyújtott kedvezményt, a kedvezmény felmerülésének időpontját figyelembe véve.

(6) Az (5) bekezdés szerinti kedvezménynek minősül minden olyan - szerződésmódosításon, a felek által, egymás közötti viszonyukban alkalmazott gyakorlaton, kötelező jogszabályi rendelkezésen vagy bírósági határozaton alapuló - vagyoni előny, illetve juttatás, amely abból származik, hogy a pénzügyi intézmény a fogyasztó fizetési kötelezettsége fennállása alatt tőkét, kamatot, illetve díjat engedett el, vagy kedvezményes árfolyamot alkalmazott, és ennek következtében a fogyasztó fizetési kötelezettsége a szerződésben eredetileg meghatározott kötelezettséghez képest csökkent. A fogyasztói követelésből levonható kedvezmények elszámolásának módját az MNB rendelet határozza meg.

(7) Az elszámolás részét képezi az új törlesztőrészlet meghatározása.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A törvény 3. § (1) bekezdése, és a 4. § (1) bekezdése túlfizetésnek minősíti a bank által az adóssal megfizettetett árfolyamrész és az egyoldalú szerződésmódosítással megfizetni követelt többlet kamatok, díjakat, költségeket. A 5. § (3) bekezdésének rendelkezése értelmében ezen túlfizetéseket "a polgári jog általános szabályainak megfelelően elsősorban a költségre, azután a kamatra és végül a tőketartozásra kell elszámolni".

Ezek a törvényi rendelkezések tették azt lehetővé, hogy a tisztességtelenül felszámított pénzüsszegek vonatkozásában sérüljenek az adósok jogai, esetemben a mi családunk jogai, amikor a bank nem kell hogy visszaszolgáltassa az általa jogellenesen felszámított pénzüsszegeket. Azaz a törvényhelyek ellentétesen rendelkeznek az Alaptörvény XIII. §. (1) bekezdésének rendelkezésével:

"Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár."

A tisztességtelenül felszámított pénzüsszegek túlfizetesként történő minősítésével a törvényhozó a bank számára lehetővé tette, hogy ne juthassanak hozzá az adósok a terhükre jogellenesen felszámított pénzüsszegekhez, mert a túlfizetesként történő minősítésre alapozva pusztán elszámolnia kell a banknak ezekkel az összegekkel.

Ezzel bekövetkezett, hogy az adósoknak ezen pénzüsszegek felett továbbra sem nyílik meg a rendelkezési joga, mert nem kerül hozzájuk vissza mint jogos tulajdonuk.

Hiszen hiába lett kimondva az, hogy tisztességtelenül számította fel a bank ezeket a költségtételeket, és hiába nélkülözött emiatt az adós, a törvény hatályba lépése sem változtatott azon, hogy a bank rendelkezessen ezen összegek felett, és az általa követelt költségre, kamatra, tőkére számolhassa el a törvény 5. § (3) bekezdése szerinti módon.

A bank által az adóstól tisztességtelenül követelt pénzüsszegek a családi költségvetésből

hiányoztak, az egyéb fizetni valókkal az adós elmaradt, és igen sok esetben, mint a mi családunk esetében is, a vagyontárgyainak elherdálásával tudta egy ideig teljesíteni a jogellenes banki követeléseket. Erre nekünk is vannak bizonyítékaink. A családunk arany ékszerei zömében odalettek, és a vállalkozásunk is megszenvedte a hiányát, ami a vállalkozás eredményességében megnyilvánult.

Ha azonban ennek ellenére is bekövetkezett az adós fizetéseképtelensége, mint esetünkben is, miközben a bank birtokolta a "túlfizetést", a banki felmondás által esetünkben és számtalan esetben a szerződésből eredő teljes, bank által nyilvántartott hátralékos tartozás azonnali lejárttá tételével beválthatta a bank az adós és más kötelezettek által aláírt tartozáselismerő közjegyzői okirat szerinti kötelezettségeket.

Ez a beindult folyamat együtt járhat az adós, adóstárs, jelzálogkötelezett ingatlan vagyonának elvesztésével, havi járandóságainak az eredetileg vállalt szerződéses kötelezettségektől eltérő megterhelésével, miközben *az adós oly módon kívánta visszafizetni a pénzkölcsönt, hogy a tulajdonhoz való jogai ne sérüljenek.*

Azonban az elszámolás módja kizárólag a bank érdekeit veszi figyelembe, miközben a tisztességtelenül felszámolt összegeket továbbra is a bank tulajdonolja, és ez mindvégig így is marad, mert pusztán beszámolási kötelezettséget rendel el a törvény, de ezen pénzüsszegek felett csak az az adós szerzi meg újra a tulajdonjogot, aki már minden jogos és jogellenes banki követelését teljesítette. (Törvény 5. § (4) bekezdés).

Emiatt is alaptörvény ellenesnek tekintem a megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezéseket és kérem az Alkotmánybíróságot, hogy kötelezze a pénzintézeteket olyan elszámolásra az adósok felé, amely biztosítja az adós számára, hogy jogos tulajdonát visszakaphassa. *Valamint az adós pénztulajdonától történő jogellenes megfosztásával bekövetkezett banki felmondásokról a törvény mondja ki, hogy ezen banki felmondások tisztességtelenek, és emiatt a hátralékos tartozás azonnali lejárttá tétele nem másan alapul, mint az adós tulajdonhoz való jogának súlyos sérelmén.* Ebből következően pedig további vagyonesztések végeláthatatlan sorozata fog megtörténni, és a magyar emberek további migrációja abból az országból, Magyarországból, amely helyt kellett volna adjon az embereknek születéstől a sírig.

XXII. cikk 35

(1) Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa.

A sérelmezett törvényi rendelkezésekben nem valósul meg Magyarország törekvése arra, hogy a lakhatás és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítva legyen. Hiszen ezen törvényi rendelkezések teret engednek a tisztességtelennek ítélt tételek felszámítása miatt bekövetkezett banki felmondáson alapuló végrehajtási eljárás lefolytatásának, amely végrehajtások elrendelésének a banki felmondás a jogi alapja. Ezek a végrehajtási eljárások az adós bank általi ellehetetlenítésén alapultak, miközben a bank jogellenesen birtokolta az adós pénzét. *A törvényhozó az Alaptörvénynek ezzel a rendelkezésével sem számolt, amikor túlfizetesként minősítette a tisztességtelenül felszámított tételeket, miközben ennek következtében az adós elveszítheti az egyetlen lakását, amelyben élhet és amelyben a közszolgáltatásokat igénybe veheti.*

Az Országgyűlés a panaszolt törvényhelyek megalkotása során az Alaptörvényben foglaltaktól eltérően járt el. Ez vezetett álláspontom szerint ahhoz, hogy a meghozott törvényi rendelkezések ellentétesek az alaptörvénnyel, és az alapvető jogaink érvényesülését nem biztosítják.

A 2014. évi XL. törvény tárgya, amelyben a megsemmisíteni kért törvényhelyek találhatóak:

a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyéb rendelkezésekről

Álláspontom szerint a jogszabály alkotói nem vették figyelembe, hogy a magyar állam a hatalom megosztásának elvén lapszik, mely elvet az Alaptörvény az Alapvetésben rögzít:

Alapvetés C) cikk

(1) A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik.

Ennek ellenére az Országgyűlés, Magyarország törvényhozó szerve a törvény megalkotása során a Kúria által meghozott polgári jogegységi határozatában foglaltak szerint járt el minden vonatkozásban, miközben lehetősége volt a törvényalkotás során önálló döntést hozni az elszámoltatásban érintett adósok körének kérdésében, az árfolyam kockázat adósrá hárításának jogszerűsége kérdésében, és abban a kérdésben is, hogy az elszámoltatásnak mik legyenek az elvei és milyen módon történjen.

Jelen panasz beadványomban a 2/2014. számú Kúria PJE határozata, valamint a 2014. évi XXXVIII. törvény a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről - alapján meghozott 2014. évi XL. törvény 3-4-5. §-ának alaptörvény ellenességének kimondását kérem, és megsemmisítését. A Kúria határozata és a 2014. évi XXXVIII. számú törvény rendelkezéseinek végrehajtása olyan elvek és módok alapján zajlott le, amelyek a bankoknak kedveznek, és nem törekszenek arra, hogy az adósok alapjogaiban bekövetkezett súlyos sérüléseket orvosolják a hatályos Alaptörvény szerint, a hatályos jogszabályok betartásával.

Az Országgyűlésnek nincs módja a Kúria munkáját felülbírálni a hatalom megosztásának elve miatt, de arra van lehetősége, hogy a vonatkozó jogszabályok teljes körét figyelembe vegye a törvényhozás során.

Az Alaptörvény az Országgyűlésről:

1. cikk

(2) Az Országgyűlés

a) megalkotja és módosítja Magyarország Alaptörvényét;

b) törvényeket alkot

Az Alaptörvény a Bíróságokról, ezek között a legfőbb bírósági szervről, a Kúriáról:

25. cikk

(1) A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfőbb bírósági szerv a Kúria.

(2) A bíróság dönt

a) büntetőügyben, magánjogi jogvitában, törvényben meghatározott egyéb ügyben;

b) a közigazgatási határozatok törvényességéről;

c) az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről;

d) a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról.

(3) A Kúria a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.

Nem volt akadályoztatva az Országgyűlés abban, hogy a kialakult helyzetet minden vonatkozásban rendezze, és figyelembe vegye a hatályos jogszabályokat.

A devizaalapú hitelezés során történt jogsértések következményeinek jogszerű rendezése volt a cél, ehhez pedig a hatályos jogszabályok lehetnek iránymutatóak, és nem pusztán a legfőbb bírósági szerv, a Kúria határozata, amely nem jogszabály.

Mindezek figyelembe vételével is kérem az Alkotmánybíróságot a panasz indítvány szerinti törvényhelyek megsemmisítésére, és olyan törvényi rendelkezések meghozatalának kezdeményezésére, amelyek a fent megnevezett alapvető jogainkat figyelembe veszik.

Tisztelettel:

Hajdúböszörmény, 2015. szeptember 25.

